

30722
68987

1 / 1330

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI

SAYI : B.01.0.KKB.01-18/A-3-2007-170

13 / 03 / 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 26.02.2007 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-27247/62696 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 22.02.2007 gününde kabul edilen 5584 sayılı "Enerji Verimliliği Kanunu" incelenmiştir.

1- Yasa'nın "İdari yaptırımlar ve uygulama" başlıklı 10. maddesinde,

"(1) Bu Kanun kapsamında, idarî para cezası vermeye yetkili olanlar tarafından yapılan tespit ve/veya denetimler sonucu gerçek veya tüzel kişilere aşağıdaki esaslar çerçevesinde idarî yaptırımlar uygulanır.

a) İdarî yaptırım gerektiren haller şunlardır:

1) 5 inci madde kapsamında yetkilendirmelerle ilgili yürürlüğe konulacak yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi halinde, yetkilendirme anlaşmalarında tanımlanan usûl ve esaslara göre yetkilendirilmiş kurumların yetki belgesi Kurul onayı ile Genel Müdürlük tarafından, şirketlerin yetki belgeleri ise anlaşma yaptıkları kurum tarafından iptal edilir. Yetki belgesi iptal edilen yetkilendirilmiş kurumlara veya şirketlere en az beş yıl süre ile yetki belgesi verilmez. Yetki belgesi iptal edilen yetkilendirilmiş kurumlar tarafından şirketler ile yapılan yetkilendirme anlaşmaları Genel Müdürlük tarafından incelemeye alınır ve yönetmelikte tanımlanan şartları haiz olmayanlar iptal edilir. Gerekli şartları haiz olanların anlaşmaları Genel Müdürlük tarafından yenilenir.

2) 5 inci, 7 nci, 8 inci ve 9 uncu maddeler kapsamında istenen bilgilerin ve inceleme yapma imkânının verilmemesi halinde istenen bilgi ve/veya iznin verilmesi için otuz günlük süre tanınır. Verilen süre sonunda istenen bilgilerin yanlış veya noksan verilmesi halinde onbin Türk Lirası, hiçbir bilgi verilmemesi ve/veya yerinde inceleme imkânının tanınmaması halinde ellibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

3) Bu bendin (2) numaralı alt bendi dışında bu Kanun ve ilgili yönetmelikler kapsamında istenen gerekli diğer bilgilerin otuz gün içinde, doğru olarak ve gerektiği şekilde verilmemesi halinde beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

4) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki ticarî sırları kendilerinin veya başkalarının yararına kullananların bu Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev yapmaları iki yıldan aşağı olmamak üzere yasaklanır.

5) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında bu Kanun ve çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket ettiği tespit edilerek Genel Müdürlüğe bildirilen şirketlere bu bendin (1) numaralı alt bendi hükümleri uygulanır.

6) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan yayın yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 3984 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

7) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendi ile ilgili hükümlerin yerine getirilmemesi halinde, ilgili tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

8) Endüstriyel işletmeler ve binaların sahipleri veya yönetimleri, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ve ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi halinde, aykırılığın giderilmesi için ihtar edilir. Aykırılığın otuz gün içerisinde giderilmemesi halinde; endüstriyel işletmeye, bina sahibine veya bina yönetimine yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

9) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (ğ) ve (h) bentlerine aykırı olarak satış yapan gerçek ve tüzel kişilere, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

b) Bu fıkranın (a) bendinin (9) numaralı alt bendi hariç olmak üzere, idarî para cezası uygulanmasını takip eden bir yıl içinde aynı fiilin tekrarlanması halinde idarî para cezaları iki kat artırılarak uygulanır.

c) Bu fıkranın (a) bendinin (2), (3) ve (8) numaralı alt bentleri gereğince endüstriyel işletmelere, bina sahibine veya bina yönetimine verilmiş olan ceza miktarlarının, cezaya muhatap gerçek veya tüzel kişinin bir önceki malî yıla ilişkin toplam enerji harcamalarının yüzde yirmisini veya tüzel kişinin bir önceki malî yılına ilişkin bilançosunda yer alan gelirlerinin yüzde beşini geçmesi halinde, otuz gün içerisinde bilanço ve enerji harcamalarına ilişkin belgelerin ibraz edilmesi şartıyla, her iki sınıra göre hesaplanan tutarlardan düşük olanı ceza miktarı olarak hesaplanır.

ç) Bu Kanuna göre, bir başka kamu kurum veya kuruluşu tarafından uygulanması öngörülmeven idarî yaptırımlar Genel Müdürlük tarafından uygulanır.

d) İdarî para cezalarında tüzel kişilerin sorumluluğu, 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 65 inci maddesine göre tayin olunur.”

düzenlemesine yer verilmiştir.

Düzenlemede, Yasa ve Yasa uyarınca yürürlüğe konulacak yönetmelikler kurallarına uymayan gerçek ya da tüzel kişilere, yapılan saptama ve denetimler sonunda yetkili kurumlarca uygulanacak, “yetki belgesi iptali” ve “idari para cezası” gibi idari yaptırımlar öngörülmektedir.

Yasa’nın 10. maddesinin (1). fıkrasının (a) bendinin 1. alt bendinde, yetki belgesi iptali yaptırımı düzenlenmekte; bu idari yaptırım yetkisi, “yetkilendirilmiş kurumlar” yönünden Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu onayı ile Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü’ne; “şirketler” yönünden ise, anlaşma yaptıkları “yetkilendirilmiş kurum”a verilmektedir.

Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı müsteşar yardımcısının başkanlığında, İçişleri, Maliye, Milli Eğitim, Bayındırlık ve İskan, Ulaştırma, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Çevre ve Orman bakanlıkları, Devlet Planlama ve Hazine müsteşarlıkları, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türkiye Belediyeler Birliği’nin birer üst düzey temsilcisinden oluşmaktadır.

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın ilgili kuruluşudur.

Yetkilendirilmiş kurum ise, Yasa’nın 3. maddesinin (1). fıkrasının (f) bendinde, düzenlenen yetkilendirme anlaşmaları çerçevesinde, eğitim, yetkilendirme ve izleme etkinliklerini yürütmek üzere, Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu onayı ile Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü’nce yetkilendirilen ve aynı fıkranın (ç) bendinde “kamu kesimi” içinde sayılan “meslek odaları” ile “üniversiteler” olarak belirlenmiştir.

Yasa’nın 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi dışındaki bentlerinde öngörülen diğer idari yaptırımların hangi idare birimince uygulanacağı belirtilmemiştir. Ancak, aynı fıkranın (ç) bendinde, Yasa’da bir başka kamu kurum ya da kuruluşuna bırakılmayan idari yaptırımların Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü’nce uygulanacağı kurala bağlanmıştır. Böylece, yetki belgesi iptali dışındaki idari yaptırımların bu bağlamda idari para cezalarının Genel Müdürlük’ce verileceği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da görüleceği gibi, Yasa’da, öngörülen idari yaptırımları uygulama yetkisi kamu kurum ve kuruluşlarına verilmiştir.

Başka bir anlatımla, düzenlemelerle idareye, denetime ilişkin kamu görevini etkinlikle yerine getirebilmesi için, denetlemekle görevli ve yetkili olduğu gerçek ve tüzel kişilere, kurallara aykırı eylemleri nedeniyle idari yaptırım uygulama yetkisi getirilmiştir.

Anayasa'nın 9. maddesinde, yargı yetkisinin, Türk Ulusu adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olduğu; 140. maddesinde, yargıçlar ve savcılarının adli ve idari yargı yargıç ve savcıları olarak görev yapacakları; 155. maddesinde, Danıştay'ın, idari mahkemelerce verilen, yasanın başka bir idari yargı yerine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii olduğu, yasada gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakacağı vurgulanmıştır.

Söz konusu kurallarda, Anayasa'da idari ve adli yargı ayrılığının kabul edildiği görülmektedir. Bu ayrım uyarınca, idarenin kamu gücü kullanarak oluşturduğu ve kamu hukuku alanına giren işlem ve eylemlerinin idari yargı, özel hukuk alanına giren işlemlerinin de adli yargı denetimine bağlı olacağı açıktır.

Anayasa'nın anılan kuralları karşısında, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda yasakoyucunun takdir hakkı bulunmamaktadır. Nitekim, Anayasa'nın 155. maddesinde, "yasanın başka bir idari yargı merciiine bırakmadığı" denilerek, yasakoyucuya verilen takdir yetkisi idari yargı yerini belirlemekle sınırlandırılmıştır.

İdare hukuku ilkelerine göre oluşturulan bir idari işlemin, yalnızca para cezası yaptırımını içermesine bakılarak denetiminin idari yargı alanından çıkarılıp adli yargıya bırakılması, yukarıda açıklanan anayasal kurallar nedeniyle olanaklı görülemez.

Açıklanan anayasal kurallara uygun olarak, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2. maddesinde, idari işlemlere ilişkin davaların idari yargı yerlerinde görüleceği belirtilmiştir.

Bu nedenle, bir idari işlemde doğan uyuşmazlığa ilişkin davanın idari yargı yerinde görülmesi zorunlu olup, bunun için yasalara kural konulmasına gerek yoktur. İncelenen Yasa'nın 10. maddesine de bu yolda bir kural konulmamıştır.

Ne var ki, 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın,

- 2. maddesinde, "kabahat" deyiminden, karşılığında "idari yaptırım" uygulanması öngörülen haksızlıkların anlatıldığı,
- 3. maddesinde, diğer yasalarda tersine kural bulunmaması durumunda, idari yaptırım kararlarına karşı bu Yasa kurallarının uygulanacağı,
- 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak idari yaptırımların, idari para cezaları ve idari önlemler olduğu,

• 27. maddesinde, idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği,
kurala bağlanmıştır.

Bu kurallar uyarınca, incelenen Yasa'nın 10. maddesinde tersine bir düzenleme yapılmadığı için, bu maddede öngörülen idari para cezalarına karşı, sulh ceza mahkemelerine başvurulabilecektir.

Böylece, idari yargının görev alanında olması gereken idari para cezalarından doğan uyuşmazlıklara ilişkin davaların adli yargı yerlerinde görülmesine olanak sağlanmaktadır.

Oysa, 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 3. maddesinin önceki düzenlemesinde bulunan, "Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır" kuralı, idari yargının görev alanına giren işlemleri de kapsadığı için, Anayasa'nın 125 ve 155. maddelerine aykırı bulunarak, Anayasa Mahkemesi'nin 01.03.2006 günlü, E.2005/108, K.2006/35 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

İptalden sonra doğan hukuksal boşluk, Kabahatler Yasası'nın 3. maddesinde 06.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'yla yapılan değişikliklerle doldurulmaya çalışılmıştır. Anılan 3. madde, yapılan değişikliklerle,

"Bu Kanunun,

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır."

biçiminde yeniden düzenlenmiştir.

Ancak, bu düzenlemede de maddenin, Anayasa Mahkemesi kararıyla Anayasa'ya aykırı olduğu saptanan eski içeriğinin korunduğu görülmektedir. Yasalarda tersine kural olmadığı durumlarda, idari yaptırım kararlarından doğan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, Kabahatler Yasası'nın 27. maddesi uyarınca, yine sulh ceza mahkemelerinde görülebilecektir.

Kabahatler Yasası'nın 3. maddesi uyarınca, bir idari yaptırım kararından doğan uyuşmazlığa ilişkin davanın idari yargı yerinde görülebilmesi için, idari yaptırım kuralı içeren yasal düzenlemede, ya o idari yaptırım kararına karşı yapılacak itirazlarda 5326 sayılı Yasa'nın uygulanmayacağı belirtilmiş ya da itiraz merciinin idari yargı yeri olduğunun açıkça gösterilmiş olması gerekmektedir.

İncelenen Yasa'nın 10. maddesinde ise, bu maddede öngörülen idari yaptırımlara yapılacak itirazlar konusunda yukarıda belirtilen yönde açık bir kurala yer verilmediği için, bu maddede öngörülen idari para cezalarına karşı itirazın, Kabahatler Yasası'nın genel kurallarına bağlı olacağı ve sulh ceza mahkemesinde görüleceği açıktır.

İncelenen Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen, idare hukuku esaslarına göre oluşturulan bir idari işlem niteliğindeki idari para cezasının yargısal denetiminin, maddede tersine düzenleme yapılmayarak adli yargı yerine bırakılması, Anayasa'nın 125 ve 155. maddeleriyle bağdaşmamaktadır.

Ayrıca, incelenen Yasa'nın 10. maddesinde yer verilen idari yaptırımların, kamu hukuku esaslarına göre oluşturulan idari işlemler olduğu için kabahat olarak nitelendirilmesi de uygun değildir.

2-İncelenen Yasa'nın 5. maddesinin,

- (1). fıkrasının,

• (a) bendinde,

“(1) Enerji verimliliği hizmetlerinin yürütülmesine yönelik yetkilendirmeler ve bu kapsamdaki faaliyetler aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

a) Yetkilendirmeler ve yetki belgesine ilişkin işlemler şunlardır:

1) Üniversitelere ve meslek odalarına uygulamalı eğitim yapabilmeleri ve şirketleri yetkilendirebilmeleri için Kurul onayı ile Genel Müdürlük tarafından yetki belgesi verilir. Bu belgeler bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen usûl ve esaslara aykırı bir durum olmadıkça her beş yılda bir yenilenir. Yetki belgesi yenilenmeyen kurumların şirketlere verdikleri yetki belgeleri ile ilgili işlemler, süreleri doluncaya kadar Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

2) Şirketlere eğitim, etüt, danışmanlık ve uygulama faaliyetlerini yürütmek üzere Genel Müdürlük ve/veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından yetki belgesi verilir. Bu belgeler bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen usûl ve esaslara aykırı bir durum olmadıkça her üç yılda bir yenilenir. Şirketler, yetki belgesi bedelinin tamamını ve enerji yöneticisi sertifikası bedelinin yüzde onundan fazla olmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenen bölümünü yetkilendirme anlaşması yaptıkları kurum veya kuruluşa öder.”,

• (ç) bendinin 2. alt bendinde,

“(2) Yetkilendirilmiş kurumlar yetki belgesi verdikleri şirketlerin faaliyetlerini izler, bu Kanun ve bu Kanunun uygulanmasına yönelik olarak Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelik hükümlerine aykırılık teşkil eden hususları otuz gün içerisinde Genel Müdürlüğe bildirir.”,

- 2. fıkrasında da,

“(2) Yetki belgesinin verilmesine, yetkilendirilecek kurumlarda ve şirketlerde aranacak niteliklere, yetki belgesi ve enerji yöneticisi sertifikasına ilişkin hususlar ile bu madde kapsamındaki yetkilendirmelere, faaliyetlere ve görevlere ilişkin usûl ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.”,

düzenlemelerine yer verilmiştir.

Düzenlemelerde, yetki belgesinin verilmesine, yetkilendirilecek kurumlarda ve şirketlerde aranacak niteliklere, yetki belgesi ve enerji yöneticisi sertifikasına ilişkin hususlar ile 5. madde kapsamındaki yetkilendirmelere, etkinliklere ve görevlere ilişkin yöntem ve ilkelerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle düzenleneceği belirtilmiştir.

Ayrıca, Yasa'nın 7. maddesinin (1). fıkrasının,

- (a) bendinin 4. alt bendinde,

“4) Enerji yöneticileri ile enerji yönetim birimlerinin görev ve sorumluluklarına ilişkin usûl ve esaslar, Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda ise enerji yöneticisi görevlendirilmesine ilişkin usûl ve esaslar, Bakanlık ile müştereken hazırlanarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.”,

- (ç) bendinde,

“ç) Toplam inşaat alanı yönetmelikte belirlenen mesken amaçlı kullanılan binalarda, ticarî binalarda ve hizmet binalarında uygulanmak üzere mimarî tasarım, ısıtma, soğutma, ısı yalıtımı, sıcak su, elektrik tesisatı ve aydınlatma konularındaki normları, standartları, asgarî performans kriterlerini, bilgi toplama ve kontrol prosedürlerini kapsayan binalarda enerji performansına ilişkin usûl ve esaslar, Türk Standartları Enstitüsü ve Genel Müdürlük ile müştereken hazırlanarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi halinde ilgili idare tarafından yapı kullanma izni verilmez.”,

- (d) bendinde,

“d) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmeliğe göre hazırlanan yapı projeleri kapsamında enerji kimlik belgesi düzenlenir. Enerji kimlik belgesinde binanın enerji ihtiyacı, yalıtım özellikleri, ısıtma ve/veya soğutma sistemlerinin verimi ve binanın enerji tüketim sınıflandırması ile ilgili bilgiler asgarî olarak bulundurulur. Belgede bulundurulması gereken diğer bilgiler ile belgenin yenilenmesine ve mevcut binalar da dâhil olmak üzere uygulamaya ilişkin usûl ve esaslar, Bakanlık ile müştereken hazırlanarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Mücavir alan dışında kalan ve toplam inşaat alanı bin metrekareden az olan binalar için enerji kimlik belgesi düzenlenmesi zorunlu değildir.”,

- (f) bendinde,

“f) Ulaşımda enerji verimliliğinin artırılması ile ilgili olarak; yurt içinde üretilen araçların birim yakıt tüketimlerinin düşürülmesine, araçlarda verimlilik standartlarının yükseltilmesine, toplu taşımacılığın yaygınlaştırılmasına, gelişmiş trafik sinyalizasyon sistemlerinin kurulmasına ilişkin usûl ve esaslar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile müştereken hazırlanarak Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.”,

- (ğ) bendinde,

“ğ) Yakma tesislerinde yer alan kazanlardan, brülörlerden, kat kaloriferi ve kombilerden Genel Müdürlük ile müştereken hazırlanarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirlenen asgarî verimlilik değerlerini sağlamayanların satışına izin verilmez.”,

- h) bendinde de,

“h) Elektrik motorlarının, klimaların, elektrikli ev aletlerinin ve ampullerin sınıflandırılmasına ve asgarî verimlerinin belirlenmesine ilişkin usûl ve esaslar Genel Müdürlük ile müştereken hazırlanarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir ve asgarî sınırları sağlamayanların satışına izin verilmez.”,

denilmektedir.

Öte yandan, Yasa'nın 10. maddesinin (1). fıkrasının (a) bendinin,

- 1. alt bendinde, 5. madde kapsamında yetkilendirmelerle ilgili yönetmelik kurallarına aykırı davranılması,
- 3. alt bendinde, yönetmelikler kapsamında istenen gerekli bilgilerin otuz gün içinde, doğru ve gerektiği biçimde verilmemesi,
- 5. alt bendinde, 5. maddenin (1). fıkrasının (ç) bendinin 2. alt bendi kapsamında çıkarılan yönetmelik kurallarına aykırı davranılması,
- 8. alt bendinde, 7. maddenin (1). fıkrasının (a) bendi ve ilgili yönetmelik kurallarına aykırı davranılması,

idari yaptırım gerektiren durumlar olarak sayılmıştır.

Böylece, incelenen Yasa'nın belirtilen maddelerinde yönetmelikle düzenlenmesi öngörülen hususlara uyulmaması, idari yaptırım konusu yapılmıştır.

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Hukuk devleti ilkesinin gerektirdiği suç ve cezalarla ilgili düzenlemeler Anayasa'nın 38. maddesinde yapılmıştır.

Maddede, kimsenin, işlendiği zaman yürürlükte bulunan yasanın suç saymadığı bir eylemden dolayı cezalandırılmayacağı belirtilerek suç ve cezada yasallık ilkesi kabul edilmiştir.

Suç ve cezada yasallık ilkesi, her şeyden önce bir hak ve özgürlük güvencesidir ve hukuk devleti niteliğinin vazgeçilmez ilkesidir.

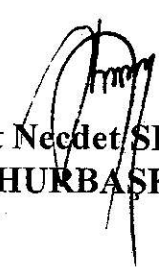
Suç ve cezada yasallık ilkesi, suç oluşturacak işlem ve eylemlerin ve bunlara uygulanacak cezaların yasada açıkça belirtilmesini, bu konuların idari düzenleyici işlemlere bırakılmamasını gerektirmektedir. Çünkü, suç oluşturacak işlem ve eylemlere yasada belirgin biçimde yer verilmemesi, bu konunun idari düzenleyici işlemlere bırakılması belirsizlik yaratacak ve yasallık ilkesinin ihlali anlamına gelecektir.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirttiği gibi, Anayasa'nın 38. maddesinde "adli-idari" ayrımı yapılmadığı için idari suç ve cezalar da bu madde kapsamına girmektedir. Dolayısıyla, idari suç oluşturan eylemlerin ve bunların cezasının da, açıkça ve yeterli belirginlikte yasayla düzenlenmesi anayasal zorunluluktur.

Yukarıda yapılan açıklamalarda belirtildiği gibi, incelenen Yasa'da, maddelerin kendi içinde ya da 10. maddede idari yaptırımlar düzenlenmiş olmakla birlikte, suç oluşturacak eylemlerin belirlenmesi yönetmeliğe bırakılmıştır. Başka bir anlatımla, Yasa'da, yönetmelikle saptanan eylemlere uyulmaması idari yaptırım nedeni sayılmıştır.

Bu durumda incelenen Yasa'nın 5, 7 ve 10. maddelerindeki düzenlemeleri suç ve cezada yasallık ilkesi ve hukuk devleti niteliğiyle bağdaştırmak olanaksızdır.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 5584 sayılı "Enerji Verimliliği Kanunu", 5, 7 ve 10. maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişkide geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI